

คู่มือการปฏิบัติงาน

การตรวจวัดข้อมูลอุตุนิยมวิทยา

ของการตรวจอากาศผิวพื้น

(Synoptic Observations Guide)

สำนักตรวจและเฝ้าระวังสถานะอากาศ

กรมอุตุนิยมวิทยา

คำนำ

กรมอุตุนิยมวิทยาได้ดำเนินการ เรื่องการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 6 การจัดการกระบวนการประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ. 2553 คู่มือการปฏิบัติงานการตรวจวัดข้อมูลอุตุนิยมวิทยาของการตรวจอากาศผิวพื้น สำนักตรวจและเฝ้าระวังสภาวะอากาศ นั้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานฉบับนี้ จะช่วยให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนด อันจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดจัดทำ และสามารถปฏิบัติงานให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ จัดเก็บเป็นสถิติเอาไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	4
ขอบเขต	5
คำจำกัดความ	6
หน้าที่ความรับผิดชอบ	12
โครงสร้างกระบวนการการตรวจวัดข้อมูลอุตุนิยมหาวิทยาลัยของ การตรวจอากาศผิวพื้น	14
Work Flow ของกระบวนการฯ	15
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	16
มาตรฐานงาน	24
ระบบติดตามประเมินผล	25
เอกสารอ้างอิง	26
แบบฟอร์มที่ใช้	26
เอกสารบันทึก	26

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นคู่มือสำหรับวิธีการปฏิบัติงานในการตรวจอากาศผิวพื้นเพื่อการพยากรณ์อากาศและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานสากลที่ WMO กำหนด
2. เพื่อเป็นการกำหนดช่วงเวลาและแนวทางในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ ถึงข้อกำหนดและวิธีการเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้ตรงเวลาและทันเหตุการณ์

ขอบเขต

สนามอุตุนิยมวิทยาคืออะไร

สนามอุตุนิยมวิทยา เป็นสถานที่ที่มีแผนผังสำหรับติดตั้งเครื่องมือตรวจอากาศให้เป็นแบบเดียวกันหมดทุกสถานี เป็นสนามหญ้าและตัดให้สั้นอยู่เสมอ ขนาด กว้าง 20 ฟุต ยาว 30 ฟุต (หรือกว้าง 6 เมตร ยาว 9 เมตร) โดยรอบเป็นรั้วซึ่งสูงไม่เกิน 4 ฟุต รั้วและตู้สกรีนทาด้วยสีขาวย สนามขนาดนี้นับว่าเป็นการเพียงพอสำหรับติดตั้งเครื่องมือกลางแจ้ง (จะเพิ่มขนาดก็ได้ ขึ้นอยู่กับจำนวนเครื่องมือที่ติดตั้ง)สถานีควรให้อยู่ห่างจากต้นไม้หรืออาคารสิ่งก่อสร้างอย่างน้อย 2-4 เท่าของความสูงของสิ่งนั้น ๆ ไม่ควรให้ตั้งอยู่บนหรือใกล้กับที่ลาดชันมาก ๆ แหลมลาดยาว หรือตามหุบเขา เป็นต้น

ตำแหน่งที่ติดตั้งสถานีตรวจอากาศต้องทราบอะไรบ้าง

ตำแหน่งที่ติดตั้งสถานีตรวจอากาศจำเป็นต้องทราบ ละติจูด ลองจิจูด สูงเหนือระดับน้ำทะเลปานกลางของสถานี(พื้นที่ซึ่งเครื่องวัดฝนตั้งอยู่) และสูงกะปุกของบาโรมิเตอร์ปรอท แล้วตั้งชื่อสถานีตรวจอากาศ เพื่อสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันกับต่างประเทศทั่วโลกได้

ย้ายสถานีห่างกันได้เท่าใด

ประเทศต่าง ๆ จัดตั้งสถานีตรวจอากาศขึ้นตามภาคต่าง ๆ ภายในประเทศของตน มีลักษณะเป็นตาข่ายที่มีระยะสม่ำเสมอ และกระจายทั่วประเทศ เพื่อให้ได้ผลการตรวจลักษณะอากาศที่แท้จริงทั่วประเทศในระยะเวลาหนึ่ง ๆ สถานีตรวจอากาศผิวพื้นที่เป็นมาตรฐานควรมีระยะห่างกันระหว่างสถานีหนึ่ง ๆ ไม่เกิน 150 กิโลเมตร ยังมีสถานีตรวจอากาศเพิ่มมากขึ้น กระจายทั่วประเทศยังเป็นผลดีแก่การพยากรณ์อากาศและการจัดทำแผนที่ภูมิอากาศยิ่งขึ้น

คำจำกัดความ

เวลาตรวจจริง(Actual time)คือเวลาที่อ่านบาโรมิเตอร์ เช่นตรวจเวลา 07.00 น. เวลาที่อ่านจริงคือ 07.00 น. ตรง

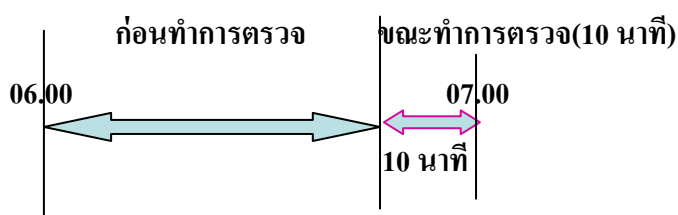
Present weather (WW) คือลมฟ้าอากาศปัจจุบันที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 1 ชั่วโมงจนถึงเวลาทำการตรวจ เช่น ตรวจอากาศ เวลา 0700 น. ลมฟ้าอากาศปัจจุบันที่เกิดขึ้นช่วงเวลา 0600 – 0700 น. เป็นต้น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ

1. **เวลาขณะทำการตรวจ** คือ Present weather ในระหว่างเวลา 10 นาที ถึงเวลาตรวจจริง ที่ลมฟ้าอากาศเกิดขึ้น หรือสิ้นสุดลง

2. **เวลาก่อนทำการตรวจ** คือ Present weather ไม่ใช่เวลาขณะทำการตรวจ ที่ลมฟ้าอากาศเกิดขึ้น หรือสิ้นสุดลง

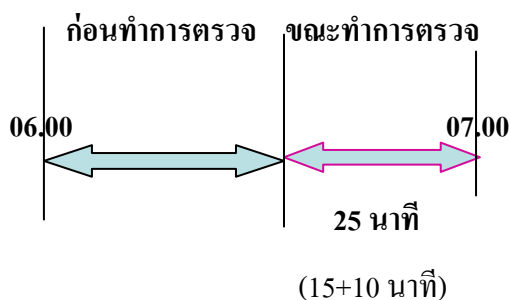
กรณีทั่วไป

Present weather (เวลาก่อนทำการตรวจ และเวลาขณะทำการตรวจ)

กรณีมีฟ้าคะนอง

Present weather (เวลาก่อนทำการตรวจ และเวลาขณะทำการตรวจ)

การรายงานรหัส WW

ใน 1 ชั่วโมงมีหลายรหัส ให้รายงานรหัสที่มีตัวเลขสูงที่สุด ยกเว้นรหัส 20-49 และมีรหัส 17 รวมด้วย ให้รายงานรหัส 17 รหัสที่ไม่ได้รายงาน ให้รายงานเป็น Past weather (W_1, W_2)

Past weather (W_1, W_2) คือลักษณะลมฟ้าอากาศที่ผ่านมาแล้ว

ช่วงคลุมโดย W_1 และ W_2 ต้องเป็นดังนี้

- 1) 3 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 1000 1600 2200 และ 0400 น.
- 2) 6 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 0700 1300 1900 และ 0100 น.

การรายงานรหัส W_1 และ W_2 ต้องรายงาน $W_1 \geq W_2$

หมายเหตุ 1. กรณี ลมฟ้าอากาศเกิดขึ้นรหัสเดียวกันเกิดต่อเนื่องกัน

3 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 1000 1600 2200 และ 0400 น. หรือ

6 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 0700 1300 1900 และ 0100 น.

การรายงาน W_1 และ W_2 ต้องเป็นรหัสตัวเดียวกันกับ WW เช่น 76166 หรือ 7179

เป็นต้น

2. กรณี WW รหัสเดียวกันเกิดต่อเนื่องกัน 1 ชั่วโมง ให้รายงาน W_1 และ W_2

2 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 1000 1600 2200 และ 0400 น. หรือ

5 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 0700 1300 1900 และ 0100 น.

เพื่อให้เจ้าพนักงานอุตุนิยมวิทยาได้เข้าใจความหมายของลักษณะลมฟ้าอากาศ และปรากฏการณ์ บางชนิด โดยชัดเจน สำหรับการส่งรหัสลมฟ้าอากาศในขณะที่ทำการตรวจ (ww) ให้เป็นไปโดยถูกต้องสมบูรณ์ จึงขอ อธิบายปรากฏการณ์บางชนิดไว้เพื่อประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้คือ

ฟัวหั่ว หรือ หมอกแดด (haze) ประเทศทั่ว ๆ ไปใช้คำว่า haze แต่ในสหรัฐอเมริกาเรียก dry haze (ฟัวหั่วแห้ง) ฟัวหั่วเกิดจากลักษณะอากาศที่ประกอบด้วยอนุภาคของเกลือจากทะเล หรือมหาสมุทร หรือของควันไฟ และละอองผงฝุ่นจำนวนมากล่องลอยอยู่ทั่ว ๆ ไป และไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ทำให้มองเห็นอากาศเป็นฟัวขาว แต่ไม่หนาพอจนรู้สึกว่าเป็นฝุ่นอย่างใด ในบรรยากาศที่มีฟัวหั่วเกิดขึ้นจนทำให้ทัศนวิสัยลดลง ทำให้เห็นที่หมายในระยะไกลมัว แม้อากาศดี ฟัวหั่วจะทำให้ทัศนวิสัยลดลง 2 ใน 3 ของทัศนวิสัยปกติ ลักษณะอากาศที่เกิดฟัวหั่วนี้ ใช้ในโอกาสที่อากาศ มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำกว่า 65 % และทัศนวิสัย เห็นได้ตั้งแต่ 1 กิโลเมตร ถึง ต่ำกว่า 10 กิโลเมตร ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ ใช้รหัส ww = 05

หมอกน้ำค้าง (mist) หรือ **ฟ้าหวัชขึ้น** (damp haze) หมอกน้ำค้างหรือฟ้าหวัชขึ้น เกิดจากละอองน้ำขนาดเล็ก อันไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าลอยอยู่ในบรรยากาศ มีลักษณะเช่นเดียวกับหมอก แต่บางกว่า เมื่อมีหมอกน้ำค้างเกิดขึ้นเหนือที่ใดมองดูในระยะไกลออกไป จะแลดูคล้ายม่านบางสีเทา คลุมอยู่เหนือบริเวณภูมิประเทศแห่งนั้น ทำให้ทัศนวิสัยลดลง ใช้ในโอกาสที่อากาศมีความชื้นสัมพัทธ์ตั้งแต่ 65 % ขึ้นไป และทัศนวิสัยเห็นได้ตั้งแต่ 1 กิโลเมตร ถึง ต่ำกว่า 10 กิโลเมตร ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ ใช้รหัส ww = 10

หมอก (fog) เป็นละอองน้ำขนาดเล็กลอยอยู่ในอากาศเหมือนเมฆ แต่อยู่ติดกับพื้นดิน ทำให้บรรยากาศมีลักษณะเป็นฝ้าขาว อากาศจะชื้นมาก เมื่อละอองน้ำลอยผ่านใกล้ ๆ อาจมองเห็นได้ ความชื้นสัมพัทธ์จะสูงใกล้ 100 % ใช้ในโอกาสที่อากาศมีความชื้นสัมพัทธ์ตั้งแต่ 65 % ขึ้นไป ทัศนวิสัยเห็นได้ต่ำกว่า 1 กิโลเมตร แบ่งออกตามเกณฑ์ทัศนวิสัยได้ 3 อย่างคือ

3.1 หมอกบาง (light fog)	ทัศนวิสัยเห็นได้	800 - <1,000 เมตร
3.2 หมอกปานกลาง (moderate fog)	ทัศนวิสัยเห็นได้	400 - <800 เมตร
3.3 หมอกหนา (heavy fog)	ทัศนวิสัยเห็นได้	0 - <400 เมตร

ลักษณะปรากฏการณ์เกี่ยวกับหมอกนี้ การใช้รหัสให้เลือกลงในรหัสที่เกี่ยวกับลักษณะของหมอกที่เกิดขึ้น

หมอกตามพื้นดิน (ground fog) หมอกชนิดนี้ เกิดขึ้นบนบก หรือในทะเล มีความสูงไม่เกิน 2 เมตร บนบก หรือ 10 เมตร ในทะเล เกิดขึ้นเนื่องจากการแผ่ความร้อนออกของพื้นดิน หรือพื้นน้ำ อากาศชื้นซึ่งอยู่เหนือผิวพื้นนั้น ก็จะเย็นลงจนถึงจุดกลั่นตัวกลายเป็นหมอก หมอกชนิดนี้เกิดเป็นประจำเสมอตามท้องที่ต่าง ๆ ที่ธรรมชาติอำนวย โดยเฉพาะตามทุ่งลุ่ม ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ ใช้รหัส ww = 11 หรือ 12 ตามลักษณะของหมอก

ควัน (smoke) ควันไฟเกิดจากการเผาผลาญที่พื้นดิน เช่นการเผาป่าเป็นบริเวณกว้างใหญ่ ควันไฟปล่องโรงงาน ไฟไหม้ป่า ฯลฯ เมื่อมีบางมากคล้ายฟ้าหวัชหรือหมอก แต่สังเกตได้ว่ามีกลิ่นไหม้ และสีดวงอาทิตย์หรือ ดวงจันทร์ เมื่อขึ้นและตกแดงจัด กับเมื่ออยู่สูงแดงเรื่อ ๆ และถ้าเป็นไฟไหม้ป่าจะเห็นเป็นสีน้ำตาล ถ้าไฟโรงงานจะเป็นสีเทาแก่ หรือดำในท้องฟ้า ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ใช้รหัส ww = 04

ฝุ่น (dust) สังเกตได้ว่าเป็นฝุ่นเมื่อมีลักษณะจับอยู่ตามสิ่งต่าง ๆ บนพื้นดิน หลังการลดหน้าต่าง ฝุ่นนี้มีเกิดตาม ริมทะเลทรายหรือในภาคพื้นดินที่แห้งแล้ง และลมหอบเอาฝุ่นขึ้นไป รู้สึกเป็นเม็ดฝุ่นที่เคี้ยว ดวงอาทิตย์จะเป็นฝุ่นสีแดงเรื่อเมื่ออยู่ต่ำ และสีขาวจัดเมื่ออยู่สูง ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ใช้รหัส ww = 06 หรือ 07 ตามลักษณะของฝุ่น

ลมสควอลล์ (squall) คือ ลมแรงซึ่งเกิดขึ้นในทันทีทันใด ความแรงของลมในครั้งแรกอย่างน้อยเป็น 3 โบฟอร์ต (7 – 10 น็อต หรือ 12 – 19 กม./ชม.) และทวีกำลังแรงขึ้นโดยฉับพลันไม่น้อยกว่า 3 โบฟอร์ต เช่น ความเร็วลมเดิมเป็น 4 โบฟอร์ต (11 – 16 น็อต หรือ 20 – 28 กม./ชม.) เพิ่มขึ้นโดยฉับพลันเป็น 7 โบฟอร์ต (28 – 33 น็อต หรือ 50 – 61 กม./ชม.) ลมแรงที่เกิดขึ้นเช่นนี้อย่างน้อยจะต้องเป็นอยู่ราว 2 – 3 นาที และหายไปโดยฉับพลัน การเกิดลมสควอลล์เช่นนี้มักจะเกิดขึ้นพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทิศทางของลมและมีฝนโปรยผ่านไปอย่างหนัก อันเป็นผลเนื่องมาจากลักษณะของเมฆ เช่นมีเมฆคิวมูโลนิมบัสก้อนใหญ่ หรือมีเมฆค้ำหนาเป็นทางยาวเกิดขึ้น ในท้องฟ้า ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ใช้รหัส ww = 18

ฝนละออง (drizzle) หมายถึง เม็ดฝนขนาดเล็กละเอียดเป็นละอองโดยมาก มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเม็ดฝนเล็กกว่า 0.5 มม. ฝนละอองนี้เมื่อตกลงมาจะแลดูคล้ายดั่งว่าลอยปลิวอยู่ในอากาศคล้ายหมอก ลักษณะของเมฆที่ทำให้เกิดฝนชนิดนี้ ส่วนมากเป็นเมฆออลโดสเตรตัส(As) หรือสเตรตัส(St) ที่เป็นแผ่นหนาที่ปกคลุมท้องฟ้าในชั้นต่ำเป็นบริเวณกว้าง ตกต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน และมีบริเวณกว้างพอสมควร ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้การใช้รหัส ww ให้เลือกดูรหัสที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของฝนละอองที่เกิดขึ้น

ฝนธรรมดา (rain) หมายถึงเม็ดฝนที่ตกลงมาจากเมฆซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าฝนละออง โดยมากมีเส้นผ่าศูนย์กลางของเม็ดฝนโตกว่า 0.5 มม. และตกมีความเร็วเกินกว่า 3 เมตรต่อ 1 วินาที ฝนที่ตกอย่างธรรมดานั้น เป็นฝนตกในบริเวณกว้างพอสมควร และมักตกต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ๆ การใช้รหัส ww ให้เลือกดูรหัสที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของฝนธรรมดาที่เกิดขึ้น

ฝนชุก (shower) แต่ก่อนเรียกว่า **ฝนโปรย** หรือ **ฝนผ่าน** ฝนชุกเป็นฝนที่ตกในระยะเวลาสั้น ๆ และเป็นบริเวณแคบ มักเกิดจากเมฆคิวมูลัสก้อนใหญ่ หรือคิวมูโลนิมบัสที่ลอยโดดเดี่ยว ความแรงของฝนระหว่างระยะเวลาเริ่มตกและหยุดตกเป็นไปเพียงชั่วขณะเดียว ส่วนมากไม่เกิน 15 นาที แต่บางครั้งอาจตกนานถึงครึ่งชั่วโมงหรือมากกว่านั้นก็ได้ ท้องฟ้าจะมีครีเมฆเฉพาะส่วนที่มีฝนตก ส่วนในบริเวณอื่น ๆ อากาศดี มองเห็นท้องฟ้าแจ่มใส ทิศนวิสัยดี การใช้รหัส ww ให้เลือกดูรหัสที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของฝนชุกที่เกิดขึ้น

พายุฟ้าคะนอง (thunderstorm) หมายถึงปรากฏการณ์ที่มีฟ้าร้องและฟ้าแลบ หรือมีฟ้าร้องแต่เพียงอย่างเดียวก็ได้ ไม่จำเป็นต้องมีลมแรง และต้องไม่มีฝนตกที่สถานีในขณะที่ทำการตรวจ ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ใช้รหัส ww = 17 รหัสหมายเลข 17 ให้ใช้เมื่อได้ยินเสียงฟ้าร้องขณะทำการตรวจ หรือภายในระยะเวลา 15 นาที ก่อนทำการตรวจ

ฝนฟ้าคะนอง (thunder rain or thunder shower) หมายถึงฝนที่เกิดในขณะที่มีพายุฟ้าคะนอง ปรากฏการณ์เช่นนี้ การใช้รหัส ww ให้เลือกดูรหัสที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของฝนฟ้าคะนองที่เกิดขึ้น

คำอธิบายลักษณะของฝน ฝนธรรมดา ฝนชุก และฝนฟ้าคะนอง แบ่งออกเป็น 3 อย่าง คือ

ฝนเบา (light) เม็ดน้ำฝนที่ตกลงมายังพื้นที่ ที่เป็นซีเมนต์ หรือหลังคา จะไม่มีฝอยน้ำ สะท้อน หรือจะมีก็เห็นได้น้อยเต็มที พื้นดินและหลังคาจะเปียกทั่ว ๆ ไป น้ำที่ไหลจากรางน้ำจะมี สายน้ำไหลเพียงริน ๆ อัตราการวัดฝนใน 6 นาที จะวัดได้ตั้งแต่เล็กน้อยถึง 0.25 มม. หรือใน 1 ชั่วโมง จะวัดได้ไม่เกิน 5.0 มม.

ฝนปานกลาง (moderate) เม็ดน้ำฝนที่ตกลงมายังพื้นซีเมนต์ หรือหลังคา ต้องมีฝอยน้ำ สะท้อนขึ้น น้ำที่ไหลจากรางจะมีสายน้ำขนาด $1/5$ ถึง $1/2$ ของรางน้ำ และเสียงฝนที่ตกลงมาบน หลังคาจะมีเสียงดังพอสมควร อัตราการวัดฝนใน 6 นาที จะวัดได้มากกว่า 0.25 มม. ถึง 0.76 มม. หรือ ใน 1 ชั่วโมง จะวัดฝนได้ตั้งแต่ 5.1 มม. ขึ้นไปถึง 25.0 มม.

ฝนหนัก (heavy) เม็ดน้ำฝนที่ตกลงมากกระทบพื้นซีเมนต์ หรือหลังคา จะกลายเป็นสภาพ แผ่นแบน ฝอยน้ำจะสะท้อนสูงชันจากพื้นที่หลาย ๆ นิ้ว แต่น้ำที่ไหลจากรางน้ำจะมีสายน้ำมากกว่า ครึ่งถึงเต็มรางน้ำ เสียงฝนที่ตกลงมาบนหลังคาจะต้องรัวหนัก อัตราการวัดฝนใน 6 นาที จะวัดฝนได้ มากกว่า 0.76 มม. หรือใน 1 ชั่วโมง จะวัดฝนได้ตั้งแต่ 25.1 มม. ขึ้นไป

การแบ่งลักษณะของฝน ฝนเบา ฝนปานกลาง และฝนหนัก นั้น ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

ฝนตกเป็นระยะ ๆ (intermittent) คือฝนที่ตกเป็นระยะ ๆ ตกแล้วหยุด หยุดแล้วตกอีก ไม่ ต่อเนื่องกัน เมื่อรวมเวลาที่หยุดตกแล้ว เกิน 10 นาทีในระยะเวลา 1 ชั่วโมงจนถึงเวลาทำการตรวจ แต่ ช่วงระยะเวลาที่ฝนตกเป็นระยะเวลานานพอประมาณ ท้องฟ้าครึ้มฝนเป็นส่วนมาก

ฝนตกต่อเนื่องกัน (continuous) คือฝนที่ตกต่อเนื่องกันตลอดเวลาเป็นเวลานานและตกไม่ ขาดเม็ดเลยในระยะเวลา 1 ชั่วโมงจนถึงเวลาทำการตรวจ หรือในช่วง 1 ชั่วโมง ระยะเวลาที่ฝนหยุดตก หลายครั้ง เมื่อรวมกันแล้ว ไม่เกิน 10 นาที จนถึงเวลาทำการตรวจ ก็ยังถือว่าเป็นฝนตกต่อเนื่องอยู่ บาง ที่อาจต่อเนื่องกันตลอดวัน ตลอดคืน ฝนหนักบ้าง บางบ้าง (ในระยะที่ฝนตกบางลง แต่ยังคงตกอยู่ไม่ ขาดเม็ดเลย เรียกว่า ฝนพริ้ว)

หมายเหตุ การให้รหัสฝนแบบต่าง ๆ เช่น ฝนชุก ฝนธรรมดา และฝนฟ้าคะนอง นี้ นอกจากต้อง พิจารณาว่า เป็น ฝนตกเบา ๆ หรือปานกลาง หรือหนักแล้ว ยังต้องพิจารณาอีกว่า ฝนนั้นตกเป็นระยะ ๆ หรือ ตก ต่อเนื่องกันด้วย จึงเลือกให้รหัสให้ตรงกับลักษณะของฝนนั้น ๆ

ลูกเห็บ (hail) เป็นเม็ดน้ำแข็งกลมขนาดย่อม ซึ่งขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเม็ดประมาณ 5 – 55 มม.หรือโตกว่านี้ ลูกเห็บมักจะเกิดขึ้นในขณะที่เกิดพายุฟ้าคะนองอย่างหนัก และอุณหภูมิของ

อากาศไม่ต่ำกว่า 0 ซึ่ ส่วนมากเกิดในฤดูร้อนของตำบลนั้น ลูกเห็บจะเกิดแต่เฉพาะก่อนฝนตก และก่อนเกิดพายุจัดเสมอ การใช้รหัส ให้เลือกครุหัทที่เกี่ยวกับลูกเห็บ

พวยน้ำ (water spout) เกิดจากเมฆของพายุฟ้าคะนอง หรือเมฆคิวมูโลนิมบัส เมื่อมีกระแสอากาศไหลขึ้นในการพาความร้อน โดยกระแสอย่างแรงที่ก้อนเมฆแล้วดูดอากาศ เบื้องล่างให้ไหลขึ้นตาม จนเป็นที่ว่างขึ้นอย่างรวดเร็วในเบื้องล่าง อากาศโดยรอบก็เวียนเข้ามาหมุนบิดเป็นเกลียวตามกัน และผลึกอากาศออกจากศูนย์กลางด้วยกำลัง หมุนเหวี่ยง ใอน้ำในอากาศที่ศูนย์กลางของวงหมุนกลั่นตัวเป็นเมฆในระยะต่ำมากลงมาทุกที จึงเห็นเป็นลำของเมฆจนจตุฐานก้อนเมฆ อากาศเช่นนี้เกิดขึ้นบนพื้นหน้าน้ำเรียกว่า พวยน้ำ (water spout) ซึ่งมักจะเกิดในวันที่สงบเงียบ อบอ้าว และพื้นน้ำเรียบเป็นมันเงา หรือขณะที่เกิดพายุฟ้าคะนองอย่างแรง เกิดได้ทั้งในทะเลและบนบกที่มีน้ำขังมาก ๆ ลักษณะปรากฏการณ์เช่นนี้ใช้รหัส 19

หน้าที่ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบและหน้าที่ของเจ้าพนักงานอุตุนิยมวิทยา

1. ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานตรวจอากาศ

โดยที่สถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ตั้งอยู่เกือบทุกจังหวัดของประเทศไทย ผลการตรวจต่าง ๆ จึงขึ้นอยู่กับความถูกต้อง ความรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในรายงานการตรวจของเจ้าพนักงานตรวจอากาศ ทุกคนเป็นส่วนใหญ่ ถ้ารายงานการตรวจนั้นผิดพลาดไปย่อมก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากและเพิ่มภาระให้แก่กรมฯ ในการที่จะต้องคอยตรวจสอบข้อผิดพลาดและแก้ไขอยู่เสมอ หรือรับผลการตรวจที่ผิดพลาดนั้นไปใช้ อาจก่อให้เกิดผลเสียหายได้เจ้าพนักงานตรวจอากาศทุกคนพึงระลึกถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนอยู่เสมอ สิ่งสำคัญที่สุดคือ “ชื่อตรงต่อหน้าที่” ต้องทำการตรวจอากาศตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ให้ได้ผลถูกต้องที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งต้องมีความระมัดระวังด้วย มิใช่สักแต่ว่าเมื่อถึงเวลาก็ทำการตรวจตามหน้าที่ของตน เพื่อให้เสร็จสิ้นไปวันหนึ่ง ๆ ก็พอแล้ว เช่นนี้ไม่ถูก งานอุตุนิยมวิทยาเป็นงานวิทยาศาสตร์ ย่อมต้องการศิลปะและความละเอียดถูกต้องแน่นอนอย่างแท้จริง ตัวเลขและรายงานการตรวจอากาศจัดว่าเป็นประโยชน์แก่สังคมมนุษย์มาก

2. หน้าที่ของเจ้าพนักงานตรวจอากาศ

เจ้าพนักงานตรวจอากาศพึงสำรวมในความสำคัญของหน้าที่ที่ท่านได้รับความมอบหมายให้ปฏิบัติอยู่ขอให้ ท่านนึกว่ากำลังทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ถ้าเจ้าพนักงานตรวจอากาศปฏิบัติหน้าที่ ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ผลที่ได้มาย่อมไม่ได้ประโยชน์ดังประสงค์ ฉะนั้นเจ้าพนักงานตรวจอากาศ จึงมีความสำคัญยิ่งและมีหลักการในการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยจะต้องทำการศึกษาการตรวจอากาศและการใช้

เครื่องมือให้ถูกต้อง

2.2 ทำการตรวจอากาศด้วยความระมัดระวัง ด้วยความละเอียดละออ และให้ถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.3 ทำการตรวจอากาศให้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ แล้วรายงานผลการตรวจอย่างรวดเร็ว รายงานผลที่ได้ทำการตรวจจริง ๆ

2.4 เปลี่ยนกระดาษกราฟเครื่องมือด้วยตัวเองเมื่อถึงเวลากำหนดเปลี่ยน

2.5 เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ คอยดูแลระวังรักษาเครื่องมือตรวจอากาศให้อยู่ในสภาพสะอาดเรียบร้อยใช้การได้ดี

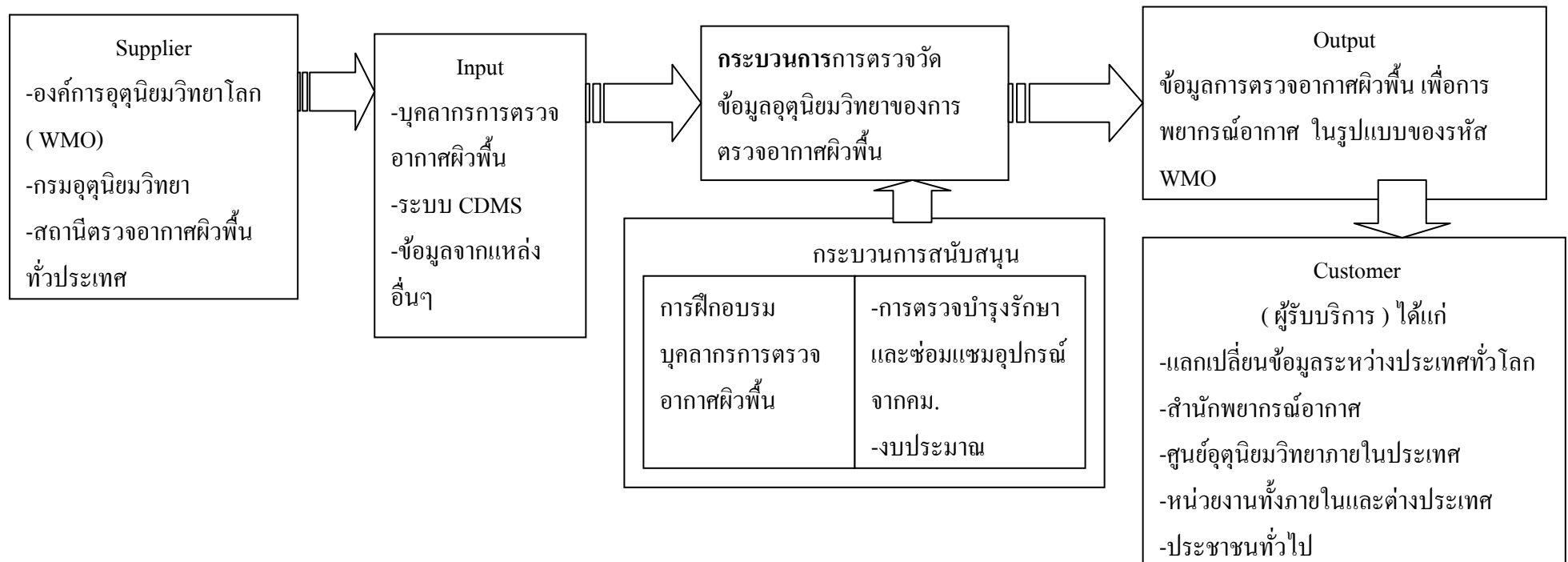
2.6 ขณะเป็นเวรตรวจอากาศต้องคอยเฝ้าสังเกตการเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ ตลอดเวลาที่เป็นเวร เมื่อมีลักษณะลมฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลงไป เช่น มีฝนตก มีพายุฟ้าคะนอง มีหมอก ฯลฯ เกิดขึ้น ต้องบันทึกไว้ พร้อมทั้ง เวลาเริ่มต้นเกิดและเวลาสิ้นสุด เพื่อนำไปชำระห้วงข่าวอากาศ และ บันทึกลงในสมุดบันทึกการตรวจอากาศ(แบบ อด. 1101)

2.7 รวบรวมผลการตรวจอากาศประจำวันลงในสมุดบันทึกการตรวจอากาศ(แบบ อด. 1101)ทุกวันห้ามปล่อยทิ้งค้างไว้

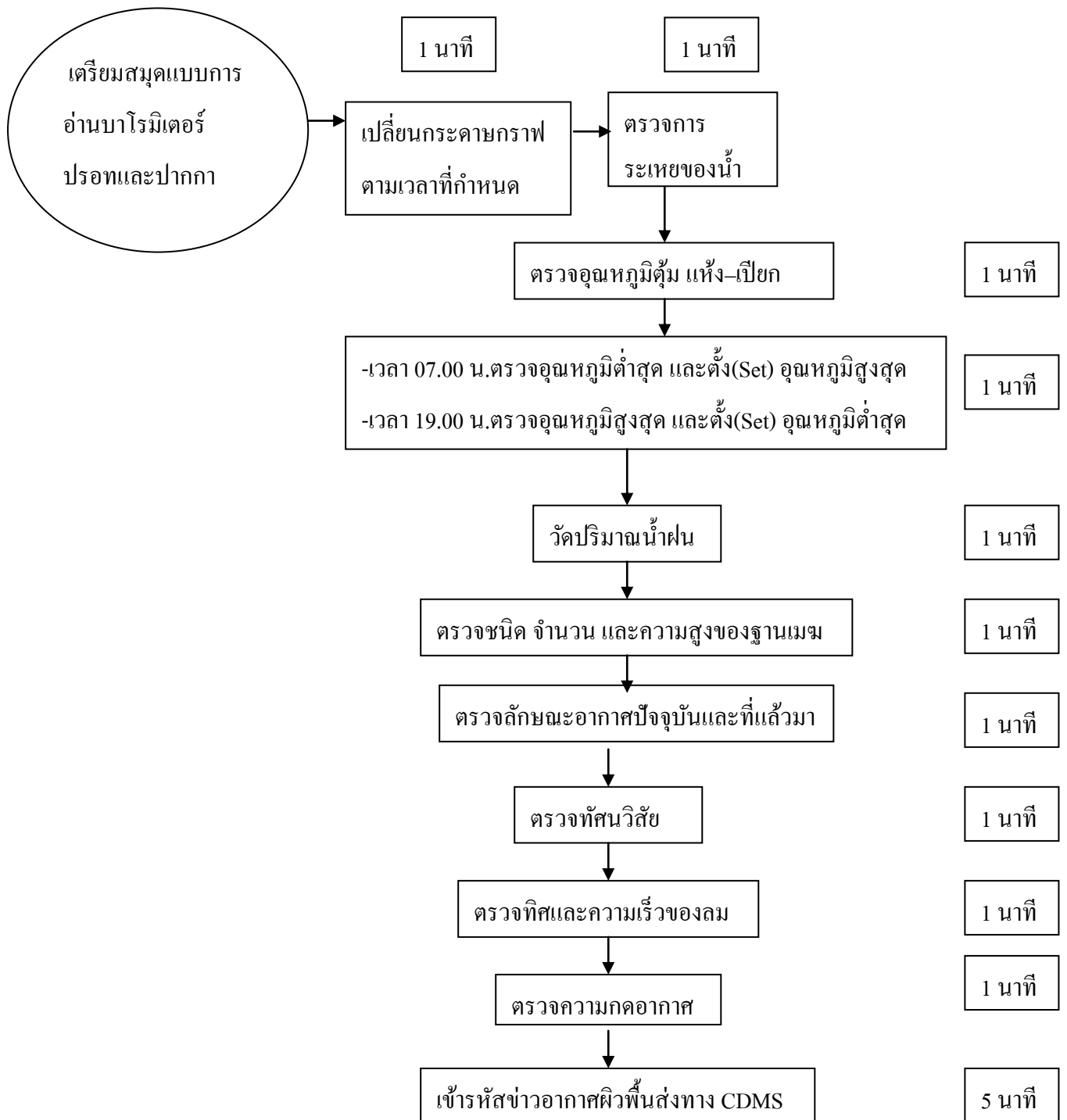
2.8 รักษาสถานที่ของทางราชการตลอดจนบ้านพักให้สะอาดเรียบร้อย ไม่ปล่อยให้สิ่งของมีลักษณะรุงรัง ฝุ่นหรือหยากไย่จับบริเวณสถานีฯ ต้องตัดหญ้าให้สั้นและกวาดให้เดือนอยู่เสมอ ควรปลูกไม้ดอกหรือไม้ประดับพอสวยงาม บ้านพักของทางราชการต้องรักษาความสะอาดเรียบร้อย เท่าที่ปรากฏแก่สายตา สาธารณะชนอยู่เสมอ

2.9 รักษาทรัพย์สินของทางราชการ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและใช้ราชการได้คืออยู่เสมอ

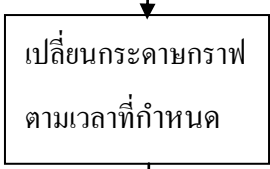

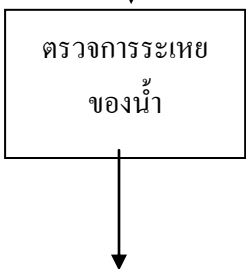

โครงสร้างกระบวนการ การตรวจวัดข้อมูลอุตุนิยมวิทยาของการตรวจอากาศผิวพื้น (Synoptic Observations Guide)

Work Flow ของกระบวนการ การตรวจวัดข้อมูลอุณหภูมิตามวิทยาของการตรวจอากาศผิวพื้น

ขั้นตอนกระบวนการ “การตรวจวัดข้อมูลอุณหภูมิจากการตรวจอากาศผิวพื้น ”

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะ เวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
1	 <p>เตรียมสมุดการอ่านบาโรมิเตอร์ฯ และปากกา</p>	1 นาที	-ตรวจอากาศผิวพื้นแต่ละครั้งต้องเตรียมสมุดแบบการอ่านบาโรมิเตอร์ปรอท (แบบ อด. 1402) และปากกาไปจดบันทึกข้อมูลที่สนามอุณหภูมิจากการตรวจอากาศผิวพื้น ภายในเวลา 10 นาที ก่อนถึงเวลาตรวจจริง	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
2	 <p>เปลี่ยนกระดาษกราฟตามเวลาที่กำหนด</p>	1 นาที	-เปลี่ยนกระดาษกราฟตามเวลาที่กำหนดของกระดาษกราฟแต่ละชนิด	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
3.	 <p>ตรวจสอบการระเหยของน้ำ</p>	1 นาที	-ตรวจการระเหยของน้ำภายในเวลา 10 นาที ก่อน เวลา 07.00 น. ทุกวัน การใช้ขวดให้ปฏิบัติดังนี้ 1.เมื่อเติมน้ำให้ระดับสูงประมาณ 2 นิ้ว ได้ปากถึง แล้วเลื่อนปลายขวดให้ลงไปใต้ระดับน้ำเล็กน้อย แล้วจึงค่อย ๆ เลื่อนขึ้นจนปลายขอแตะระดับน้ำพอดี เสร็จแล้วก็ยกขวดออกจากที่รองรับ แล้วจึงอ่านค่าที่สเกล ทศนิยม 2 ตำแหน่ง หน่วย มิลลิเมตร 2.ภายหลัง 24 ชม.(คือ 0700 น.ของวันรุ่งขึ้น) น้ำระเหยไป ระดับน้ำจะลดลง ให้เลื่อนขวดลงไปจนปลายขอแตะกับระดับน้ำใหม่ ผลต่างที่ได้จากการอ่านครั้งแรกและครั้งหลังคือค่าของการระเหยของน้ำ การวัดดังกล่าวนี้เป็น การวัดการระเหยของน้ำตามปกติ ไม่มี ผันตก	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	 <p>เครื่องวัดน้ำระเหยแบบลาดประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ถาดน้ำ 1.2 ขวดระดับน้ำ 1.3 ที่รองรับขวดระดับน้ำ 1.4 เครื่องวัดความเร็วลม 1.5 เทอร์โมมิเตอร์ลอยน้ำ 1.6 ถังเก็บน้ำ

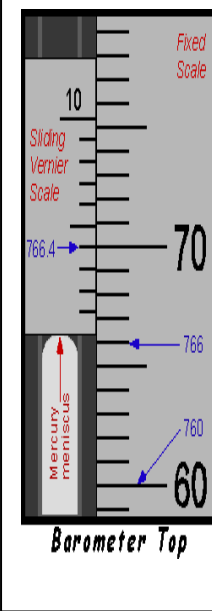

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
			3.กรณีที่มีฝนตกค่าของการระเหยของน้ำ คือ(จำนวนน้ำฝน+ระดับน้ำเดิม)-ระดับน้ำใหม่-ตรวจความเร็วลมประจำภาคน้ำระเหย ทศนิยม 2 ตำแหน่ง -ตรวจอุณหภูมิสูงสุด-ต่ำสุด ประจำภาคน้ำระเหย ทศนิยม 1 ตำแหน่งแล้วตั้ง (Set) โดยใช้แม่เหล็ก		
4.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ตรวจอุณหภูมิ คู่แม่เหล็ก-เปียก </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1 นาที	<p>-ตรวจอุณหภูมิคู่แม่เหล็ก – เปียก ทศนิยม 1 ตำแหน่ง ทุกครั้งที่ทำการตรวจอากาศผิวพื้นภายในเวลา 10 นาที ก่อนถึงเวลาตรวจจริง</p> <p>เข้ารหัสกลุ่ม 1s_nTTT</p> <p>นำผลต่างของอุณหภูมิคู่แม่เหล็ก-เปียก ไปเปิดตารางหาค่าความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิจุดน้ำค้าง</p> <p>เข้ารหัสกลุ่ม 2s_nT_dT_dT_d และ 29UUU</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
5.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>-เวลา 07.00 น.ตรวจอุณหภูมิต่ำสุด และตั้ง(Set)อุณหภูมิสูงสุด</p> <p>-เวลา 19.00 น.ตรวจอุณหภูมิสูงสุด และ</p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1 นาที	<p>-ภายในเวลา 10 นาที ก่อน เวลา 07.00 น. ตรวจอุณหภูมิต่ำสุด แล้วตั้ง(Set) อุณหภูมิสูงสุด ทศนิยม 1 ตำแหน่ง</p> <p>เข้ารหัสกลุ่ม 2s_nT_nT_nT_n</p> <p>-ภายในเวลา 10 นาที ก่อน เวลา 19.00 น. ตรวจอุณหภูมิสูงสุด แล้วตั้ง(Set) อุณหภูมิต่ำสุดทศนิยม 1 ตำแหน่ง</p> <p>เข้ารหัสกลุ่ม 1s_nT_xT_xT_x</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะ เวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
6.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">วัดปริมาณน้ำฝน</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1นาทึ	<p>-เมื่อถึงเวลาตรวจให้ยกฝาครอบ ตอนบนออก แล้วยกถังกระบอกล็ก เอา น้ำมาวัดด้วยแก้วตวง การตวง ให้จับ ปากแก้ววัดฝนด้วยหัวแม่มือกับนิ้วชี้ กำ หลวม ๆ ให้แก้วตวงตั้งตรงแนว คิ่ง ริน น้ำจากถังวัดฝนลงไปในแก้ว อย่าให้ ระดับน้ำเกินขีดสูงสุดที่อ่านได้ แล้วยก แก้วขึ้นให้ระดับน้ำในแก้วอยู่พอดีกับ ระดับตา โดยให้แก้วอยู่ในแนวคิ่ง ระดับน้ำอยู่ตรงขีดเสกตตรงไหน ให้ อ่านเสกตตรงนั้น พร้อมทศนิยม 1 ตำแหน่ง เข้ารหัสกลุ่ม 6RRR_t 7R₂₄R₂₄R₂₄R₂₄ -เปลี่ยนกระดาษกราฟเครื่องวัดฝน อัตโนมัติ(เวลา 0700 น.)</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
7.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ตรวจชนิด จำนวน และความสูงของฐาน เมฆ</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1นาทึ	<p>จำนวนเมฆท้องฟ้าแบ่งออก 10 ส่วน ดังนี้</p> <p><1-1 ส่วน รหัส 1 2-3 ส่วน รหัส 2 4 ส่วน รหัส 3 5 ส่วน รหัส 4 6 ส่วน รหัส 5 7-8 ส่วน รหัส 6 9->9 ส่วน รหัส 7 10 ส่วน รหัส 8</p> <p>ความสูงของฐานเมฆ</p> <p>0 - 164 ฟุต รหัส 0 164 - 328 ฟุต รหัส 1 328 - 656 ฟุต รหัส 2 656 - 984 ฟุต รหัส 3 984 - 1,968 ฟุต รหัส 4</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	<p>ชนิดเมฆชั้นต่ำ (ลำดับ ความสำคัญ)</p> <p>Cb รหัส 9,3 Sc รหัส 4 Cu+Sc(5)รหัส 8 Cu รหัส 2 Cu,CuFra รหัส 1 Sc รหัส 5 St,Stfra รหัส 6 CuFra,Stfra รหัส 7</p> <p>ชนิดเมฆชั้นกลาง Ac รหัส 9-3 (As+Acรหัส 7) As รหัส 2,1</p>

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะ เวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
			1,968-3,280 ฟุต รหัส5 3,280-4,921 ฟุต รหัส6 4,921-6,561 ฟุต รหัส7 6,561-8,202ฟุต รหัส 8 ≥8,202- 0 ฟุต รหัส 9 เข็มรหัสกลุ่ม $i_{R_x}hVV \ 8N_h C_L C_M C_H$	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	ชนิดเมฆชั้นสูง Cc รหัส 9 Cs รหัส 7-8 Cs+Cc รหัส 6-5 Ci รหัส 4-1
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: auto;"> ตรวจสอบลักษณะ อากาศปัจจุบัน และที่แล้่วมา </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> </div>	1 นาที	<p>เวลาตรวจจริง(Actual time) คือเวลาที่อ่านบาโรมิเตอร์ เช่นตรวจเวลา 07.00 น. เวลาที่อ่านจริงคือ 07.00 น. ตรง</p> <p>Present weather(WW)คือลมฟ้าอากาศปัจจุบันที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 1 ชั่วโมงจนถึงเวลาทำการตรวจ เช่น ตรวจอากาศเวลา 0700 น. ลมฟ้าอากาศปัจจุบันที่เกิดขึ้นช่วงเวลา 0600–0700 น.เป็นต้น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ</p> <p>1.เวลาขณะทำการตรวจ คือ Present weather ในระหว่างเวลา 10 นาทีถึงเวลาตรวจจริงที่ลมฟ้าอากาศเกิดขึ้นหรือสิ้นสุด</p> <p>2.เวลาก่อนทำการตรวจ คือ Present weather นอกเหนือเวลาขณะทำการตรวจฟ้าอากาศ เกิดขึ้นหรือสิ้นสุดลง</p> <p>Past weather(W_1, W_2) คือลักษณะลมฟ้าอากาศที่ผ่านมาแล้ว</p> <p>ช่วงคลุมโดย W_1 และ W_2 ต้องเป็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) 3 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 1000 1600 2200 และ 0400 น. 2.) 6 ชั่วโมง สำหรับการตรวจเวลา 0700 1300 1900 และ 0100 น. <p>เข็มรหัสกลุ่ม $7wwW_1W_2$</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	<p>การรายงานรหัส WW</p> <p>ใน 1 ชั่วโมงมีหลายรหัส ให้รายงานรหัสที่มีตัวเลขสูงที่สุด ยกเว้นรหัส 20-49 และมีรหัส 17 รวมด้วย ให้รายงานรหัส 17 รหัสที่ไม่ได้รายงานให้รายงานเป็น Past weather</p> <p>การรายงานรหัส W_1 และ W_2 ต้องรายงาน $W_1 \geq W_2$</p>

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
9.	<div data-bbox="316 353 580 432" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ตรวจทัศนวิสัย</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1นาท	<p>ทัศนวิสัยคือเกณฑ์การมองเห็นซึ่งมีระยะไกลที่สุดที่สามารถแลเห็นได้ด้วยสายตาศปกติ</p> <p>การรายงานข่าวอากาศนั้น WMO. ได้กำหนดว่าทัศนวิสัยตั้งแต่ 10 ก.ม.ขึ้นไปถือว่าอากาศดี แต่หากทัศนวิสัยต่ำกว่า 10 ก.ม.ลงมาถือว่าอากาศไม่ดี เช่น ฟ้าหลัว ถือว่าทัศนวิสัยตั้งแต่ 1 - < 10 ก.ม. หมอก ถือว่าทัศนวิสัย < 1 ก.ม. เป็นต้น จะต้องรายงานปรากฏการณ์ ที่เป็นสาเหตุที่ทำให้อากาศไม่ดีเกิดขึ้น และรายงานระยะทางที่ต่ำกว่าเสมอ เข้รหัสกลุ่ม i_Ri_hVV</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
10	<div data-bbox="316 1144 557 1292" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ตรวจทิศและ ความเร็วของลม</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1นาท	<p>ทิศทางลมคือทิศที่ลมพัดเข้าหาสถานี เป็นเกณฑ์ โดยใช้วัดเป็นองศาตามเข็ม นาฬิกา ถือทิศเหนือจริงของสถานีเป็นหลัก ซึ่งนับจาก 000 จนถึง 360 องศา เช่นลมพัดเข้าหาสถานีทิศ 010 องศา เป็นต้น</p> <p>การวัดความเร็วของลมผิวพื้นให้ใช้ค่าเฉลี่ยในช่วงเวลา 10 นาทีก่อนเวลาทำการตรวจจริงทุกครั้ง</p> <p>รายงานรหัสกลุ่ม Nddff</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
11	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ตรวจความกดอากาศ</div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;">↓</div>	1 นาที	<p>ขั้นตอนการอ่านบาโรมิเตอร์ที่ถูกต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>เทอร์โมมิเตอร์ประจำเครื่อง</u> ต้องอ่านค่าอุณหภูมิจากเทอร์โมมิเตอร์ประจำเครื่อง โดยทันทีทันใด ทศนิยม 1 ตำแหน่ง 2. <u>ตบเครื่องเบา ๆ</u> ให้ใช้นิ้วมือตบเบาๆ ที่หลอดแก้วของบาโรมิเตอร์ 2 – 3 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อว่า ถ้ามีปรอทเกาะอยู่ตามหลอดแก้วจะได้ลงมารวม ตัวกันก่อนที่จะทำการอ่าน 3. <u>แสงสว่าง</u> ถ้าไม่มีแสงสว่างเพียงพอ ให้ใช้ไฟฉายส่องด้านหลัง ห้ามใช้ไม้ขีดไฟจุด หรือตะเกียงที่ให้ความร้อนเป็นอันตราย 4. <u>ตั้งสเกลเวอร์เนีย</u> การตั้งสเกลเวอร์เนีย ให้หมุนปุ่มที่อยู่ข้าง ๆ เครื่องได้สเกลลงมาเล็กน้อย ทางด้านหลังของสเกลเวอร์เนีย จะมีแผ่นเหล็กขนาดเท่ากัน ซึ่งเลื่อนไปพร้อม ๆ กับเวอร์เนีย ให้แต่งจนขอบล่างของเวอร์เนียกับขอบล่างของแผ่นเหล็ก เลื่อนด้านหลังเป็นเส้นตรงเดียวกัน และสัมผัสส่วนโค้งของยอดของลำปรอท อย่าให้ตาผู้ตรวจอยู่สูงเกินไปหรือต่ำเกินไปจากระดับของเวอร์เนีย ต้องให้อยู่ในระดับเดียวกัน มิฉะนั้นค่าที่อ่านได้จะผิดพลาดจากค่าจริง 5. <u>การอ่านสเกล</u> สเกลแบ่งไว้เป็นช่อง ๆ ช่องละ 1 มม. (บางเครื่องแบ่งเป็นนิ้วหรือ มม.) การอ่านต้องให้ได้ค่าทศนิยม 2 ตำแหน่ง (ค่าสเกลเป็นนิ้ว ค่าทศนิยม 	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะ เวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
	↓	1 นาที	<p>3 ตำแหน่ง) โดยอ่านจากสเกลเวอร์เนีย ตั้งขอบล่างของแผ่นเวอร์เนียให้สัมผัสกับส่วน โคนของลำปรอท อ่านค่าความกดอากาศจำนวนเต็มตรงขีด 0 ของเวอร์เนียเสมอ และอ่านค่าทศนิยมบนสเกลที่เป็นแนวเส้นตรงเดียวกับสเกลบาโรมิเตอร์ ทศนิยม 2 ตำแหน่ง</p> <p>อ่านค่าความกดอากาศ ตรงเวลาจริง เมื่ออ่านค่าของความกดอากาศจากสูงของลำปรอทแล้ว ค่าที่อ่านได้ยังไม่ถูกต้องแท้จริง เพราะบาโรมิเตอร์แต่ละเครื่องนั้น ย่อมมีอัตราผิดประจำเครื่อง เป็นประการแรก ประการที่สองต้องแก้ไขหาอุณหภูมิมาตรฐาน คือ 0°C ประการที่สามบาโรมิเตอร์นำไปใช้ในที่แตกต่างกัน เช่น ต่างละติจูดและต่างความสูง จำเป็นต้องแก้ไขหาความ ถ่วงมาตรฐาน (ละติจูด 45°) และประการสุดท้ายต้องแก้ลมหารระดับ น้ำทะเลปานกลางแล้ว รายงานรหัสกลุ่ม $3P_0P_0P_0$ $4PPPP$ โดยรายงานหลักหน่วยหลักสิบ หลักร้อยและทศนิยม 1 ตำแหน่ง</p>	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	
12	เข็มรหัสข่าว อากาศผิวพื้น ส่งทาง CDMS	1 นาที	$M_i M_j M_j$ $YYGGi_w$ $IIiii$ $i_R i_x hVV$ Ndd $1s_n TTT$ $2s_n T_d T_d T_d$ $3P_0 P_0 P_0$ $4PPPP$ $5a$ $6RRRt_R$ $7wwW_1 W_2$ $8N_h C_L C_M C_H$ $333 (1s_n T_x T_x T_x)(2s_n T_n T_n T_n)$ $58(59)P_{24} P_{24} I$ $6RRRt_R$ $7R_{24} R_{24} R_{24} R_{24}$ ตัวอย่าง วันที่ 1 เวลา 0000 UTC (07.00 น.)	พอด.ที่ เข้าเวรฯ	(ต่อท้ายข่าว) ฝนจริง.....ม.ม. ฝนรวมทั้งเดือน..... ม.ม.(จะรายงานเฉพาะวันที่ 1) ฝนรวมทั้งปี.. ....ม.ม. UU....%

ลำดับ ที่	ผังกระบวนการ	ระยะ เวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ	สิ่งที่เกี่ยวข้อง
			สตอ.ตะกั่วป่า AAXX 01004 48561 01556 82010 10258 20240 30130 40140 54000 60044 76162 8687 20248 58012 60027 70041		ทะเลเรียบ (สำหรับสถานีที่มี การตรวจลักษณะ ทะเล)

มาตรฐานงาน

1. มาตรฐานระยะเวลา

- การตรวจอากาศผิวพื้นจะเริ่มตรวจข้อมูลทั้งหมดภายในเวลาขณะทำการตรวจ 10 นาที ก่อนถึงเวลาจริง และอ่านบาโรมิเตอร์ตรงเวลาจริง แล้วทำการเข้ารหัส พร้อมตรวจทานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วส่งข่าวทาง CDMS ไม่เกิน 5 นาที

2. มาตรฐานเชิงคุณภาพ

- การตรวจอากาศผิวพื้นตามรูปแบบที่ WMO กำหนด
- ทำการบันทึกข้อมูลที่ตรวจได้ลงในสมุดบันทึกการตรวจอากาศ (แบบ อด.1101)
- ตรวจสอบระบบการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตว่าทำงานเป็นปกติหรือไม่โดยสังเกตจากการเรียกข้อมูลจากเว็บของสำนักฯ
- ตรวจสอบระบบสื่อสารเช่น โทรสาร โทรศัพท์ และระบบสื่อสารอื่นๆ พร้อมใช้งาน ได้ทันทีและตลอดเวลาเมื่อมีเหตุการณ์ที่จำเป็นต้องสื่อสารกับผู้รับบริการ ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บริหาร เพื่อสั่งการ

ระบบติดตามประเมินผล

1. ทำการตรวจสอบประเมินข่าวอากาศผิวพื้นทุกครั้งที่ทำกาส่งข่าว
2. ทำการประเมินความครบถ้วนของข้อมูลในการส่งข่าวผิวพื้น โดยสรุปและรายงานทุก
สิ้นเดือน

เอกสารอ้างอิง

1. กองตรวจอากาศ, 2526 คู่มือแนะนำการใช้รหัสสากล สำหรับรายงานการตรวจอากาศผิวพื้น จากสถานีบนบกและทะเล(เรือ). กรมอุตุนิยมวิทยา
2. WMO , 1971 .Technical Regulations. WMO-No. 49
3. WMO , 2008 . Guide to Meteorological Instruments .WMO-No. 8
4. WMO , 2009 . Manual on Codes Volume I.1 WMO-No. 306

แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบ อด. 1402 (แบบการอ่านบาโรมิเตอร์ปรอท)
2. แบบ อด. 1101 (สมุดบันทึกการตรวจอากาศ)

เอกสารบันทึก

1. บันทึกข้อมูลทั้งหมดในสมุดบันทึกการตรวจอากาศผิวพื้น(แบบ อด. 1101) เพื่อเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงาน
2. บันทึกข้อมูลลงใน CDMS เพื่อเป็นข้อมูลเป็นสถิติต่อไป